

Хаһмәт —
1931 сыя алатынны
15 минуттан тахсар

№ 98 (4521) ♦ 1974 с.л. Атырдьах ийын 13 күнэ ♦ Смайыта
ОПТУОРУННЬУН 2 харчы

Биһиги нэрр.

ОТТООХУНГА ХААЛЫ — ТЭРИЙЭР ҮЛЭ МӨЛТӨБҮТТЭН

Субуруускай аатын сөхсөн бэйтэн олуу малаймынан оройон 40 бырыһыан ылар биер саамай бодог хабааймыбата. Быйыл оройон үрдүн 45200 тонна от бэлэмнэхтээх буолабына, сөхсө 19500 тонна оттуур былааннах. Ол эрэри атырдах мыйн 5 күнүгүн туругуна оттоохун былаан баара-суога 10 бырыһыан, он илэстэһин былаан 1,5 бырыһыан төлөрдө, оттон селайа бэлэмнэх олох да барбата. Ааспыт сым туһааннаах кэминээр 814 тонна от, 95 тонна эбни аһылык аһыах бэлэмнэнэ.

Райсовет исполкома сүөһү аһылык бэлэмнэхтээх тахсыбыт бытаарымлар тустарынан сөхсө директора В. Х. Жебсан оттуутун истэн уонна дүүэлдэһэн баран, сөхсө салалтата улахан бытаарымлар, итэрэстэри таһаарытын, маннаах тарийэр үлэ мөлтөтүлүбүтүн бэлэмнэстэ. Бу кэмгэ оттоохун графигын баара-суога Сылган отделинети (управляющий С. Н. Макаров) 17,2 бырыһыан, Хатылы отделинети (управляющий Е. Е. Ефимов) 19 бырыһыан, Соловьев отделинети (управляющий А. Е. Макаров) 20 бырыһыан төлөрөннөр улаханник хаалан иһэллэр.

Бытаарымы таһаарыллыбыт биер сүрүн биричининэн оттоохунга хойутаан туруу буолбут. Ол курдук сүрүн эвенолар от мыйн 13—15 күнүгүн эрэ оттоохунга киирбиттэр. Окко кириэх техника өрөмүөнэ көтүмэхтик ымыллан кураан күнүгэ техника саахаланыта үгүстүк тахсыбыт. Маны таһынан техниканы горючайынан, оттуутары үүнэн хааччылы мөлтөтүтүн үлэ бытаарыта, үлэһиттэр дьэһэлэригэр кэлэ турар үсүлүбүлэлэра үөскөбүт.

Ардахтаах күнүгэ сүрүн

оттууттар өгөрөн таһаарымлара намыһах, тарсаһыннаах үлэ кыйан ымыллыбат. Ол курдук, сийлэстэһин, иһинэн охсуу, оту туустан, артынан кэбһин, эбни аһылык бэлэмнэхтээх мөлтөхтүк тэриллибит. Ити түмүгэр үгүс эвенолар олус намыһах көрдөрүүлээхтэр. Холобур, биердин киирээригэр тиксиритинэн Д. А. Антипин уонна Т. Н. Брытнев механизированнай аһардаах эвенолара 32-лин, 35-тин центнер, А. Д. Трофимов колотун эвенола 7 центнер эрэ оттоомуттар. Оттон Н. Е. Дружников эвенола баара-суога 5-тин центнердээх.

Отделениеларга үлэ тэрээһинэ мөлтөрүп, ымылларын үгүс чахчалар көрдөрүлөр. Биердин эвенолар хайдах үлэлээн-хамсаан иһинэлэригэр күнүгэ кытаанах контуруула олохтоомотох. Кытаанах, Соловьев, Хатылы отделинеларын управлющайлара, биригэһинирдэрэ оттуутарга олус сэдэхтик сымдыллар, тахсар итэрэстэри туоратыта тутта дьаһал иһэллэр. Ол түмүгэр эвенолар, биердинэн оттууттар социалистическай кутталаһылар көтүмэхтик тэриллэр. Үлэ дьисциплиниһин, режими тутуу мөлтөх, эл-дэл үлэлээһин, үлэһиттэр киирин, үлэттэн эрдэ уурайымы үгүс.

Сүөһү аһылык бэлэмнэхтээх ыарахан балаһыанча үөскөбүтүн үрдүн, общественноһы тарды мөлтөхтүк тэриллибит. Сөхсө салалтата шөптөөх тэриэлэлэри кытта сөптөөх сибээһи, кэпсэтинни олохтооботох. Оройон үрдүн икки тогул ымыллыбыт субюгуһуһуһу Кытаанах, Хатылы нөһүлүктэриин общественностарын кытынарды тэриллибэтэх. Оттоохунга тутуу уонна салайар аппарат үлэһиттэрэ тардыллыбаха өлөрүлөр. Сөхсө отделе-

ниеларга сүөһү аһылык бэлэмнэхтээх кыттылаха сөптөөх дьоннор ситэ тардыллыбатахтар. Эбни аһылык бэлэмнэхтээх өлөр аһаллаах эвенолара тэриллибэтэхтэр, киирээри таһаарынан хааччылыбатах. Холобур, аһардаах Кытаанах отделинети 20-чэ улахан өлөр оттоохунга да, эбни аһылык бэлэмнэхтээх да кыттыбаха таах сымдыллар. Ити түмүгэр эбни аһылык бэлэмнэхтээх былаана тохтор кутталаһымыт. Тыл хабааймыбатын техникумттан сүөһү аһылык бэлэмнэхтээх тахсыбыт студенттары сорохторун атын үлэһэ туһаналлар.

Оттоохуну хаалыттан таһаарар туһунан ССКП райкомун бюротун уонна райсовет исполкомун холбоһуктаах мунньахтарын киниттэн онко түрүоруллубут сорукутары олоххо киллэрингэ сөхсө биллэр-көстөр хамсааһын таһаарыллыбатах. Ол курдук, кэлин 5 хонукка оттоохун былаан төлөрүү 3 бырыһыан эрэ эбиллэн, үлэ тэтимэ оройон орто көрдөрүүтүтэн наматыллыбыт. Ити кэмгэ Болтоно отделинети (управляющий А. П. Листиков) баара-эрэ 11 гектар сирэ охсуллубут, 66 гектар сирэ муньуллубут уонна 45 тонна от кэбһилибит. Оттон Сылган отделинети 66 эрэ тонна кэбһилибит.

Оттуутарга культурнай отуулары, көрдөрөн агитацияны тарийынга сөптөөх болгомото ууруллубатах. Оттуутарга күнүгэ соруудахтары, тизердин букатын ситтэ суох. Үлэһиттэр ортолоругар техникаттан куттал суох буолууттар үчүгэй ирдэбил туруоруллубатах. Кытаанах отделинети ылар техникаттан сорохтоох буолууга инструктаж өгөһүлүбүт, аһал сүрунаала илии

баттаныллыбатах. Оттуур өлөрү бэйэлэрин кытта булч саатын иһдэ сымдылларын сорулугар Сылган отделинети ылар өлөр саара дьэһинилэрэ таһаарыллыбыт.

Маны тэһинэн исполком сөхсө салалтатын оттууттан государственнай оттуотуһаа сөтүмэхтик сымдыллыбыт баарын бэлэмнэстэ. Ол курдук, от мыйн 22 күнүгэр оттуот түүһүрүлүбэтэх, итөн от мыйн 29 уонна атырдах мыйн 5 күнүгэр ситтэ суох оттууттары биербиттэр.

Райсовет исполкома общественнай сүөһүгэ аһылык бэлэмнэхтээх тахсыбыт бытаарымы саамай сүрүн биричининэн сөхсө салалтата уонна нөһүлүктэр Советтарын исполкомнара сөптөөх тарийэр үлэни ыһпатахтара буолбутун, ол түмүгэр оттоохун былаана тохтор куттала киирбитин бэлэмнэстэ итэһин таһаарыллыбыт итэрэстэри туоратыта чопчу сорукутары туруорда.

МОСКВА. «Красный богатырь» холбоһун—столица бастыг үлэлээх предпритиета. Икки коллектива, хардары былааны өгөстөн, Улуу Октябрь 57-с сылын туолуутугар производство кэһиниһэр түөрт сыллаах соруудаах төлөрөгө уонна бу сыл бүтүөр дьэри былааны таһынан сүүһүнэн тыһыынча солкубайдаах эрэһиннэ атах таһаарынан өгөрөн таһаарарга эбэһээтэлиһтибэлэннэ.

СНИМОННА: өгөһүлүбүт бородууһуһа.

В. КУНОВ фотота.

ССТА фотохрониката.

ЫЧЧАТ—СҮРҮН КҮҮС

Оройон ыччата производство бары салаатыгар көхтөөх кыттымына ылар. Хас ферма уонна тутуу площадкатын, оттуур эвено уонна сымхтар ахсын үгүс эдэр кыргыттары уонна уолаттары көрөүххэ сөп. Аһыах ороскуотунан бастыг хаачысылааах элбэх бородууһуһуһу өгөрөн иһин хамсааһынга ыччат биер сүрүн төһүү күүһүнэн буолла.

«Окучола—үлэ—үөрэх!» дьэһэ девизтээх 1205 комсомольск коммунизм материальнай-технической базатын тутууга быһаччы кыттымын ылааллар. Ол аата производство бары салааларыгар үлэһиттэр ортолоругар оройоннаагы тарийэ учуотугар турааччы комсомолеттар 58-бырыһыаннара бааллар.

Барыта 18 ыччаткомсомольск фермалар сүөһүтэриин, ону таһынан хаһаайдыбаларга механизатордарынан, хонуу үлэһиттэриин 619 комсомолеттар буолаллар. Киилэр илиилэригэр, холобура, оройон аһарын 24 бырыһыанна, сүбүн сүөһүтүн 45 бырыһыанна, ону тэһэ 593 хара саһыл, 1105 сылгы баар.

Билиги бэйэлэрин хаһа-

йдытыбаларыгар эрэ буолбакка, оройоннаагы тийэ дьаһык биллэр ситиһиллээх «Юбилейнай» уонна «Сыр кыс» (Эрилик Эристин аатынан колхоз) итэһинэ эһи «Юбилейнай» дьэһэ Ленин аатынан колхоз фермаларын үрүн илгэни дьэһээччилэрин үрдүк көрдөрүүлэриин кыһа туттабыт. Өлгөм үтү, төрөккөй төрүүх иһин охсуһааччылар уонна ыччат сүөһүтүн иһин маастардарын ортолоругар Лилия Нова, Федора Хомпа дьэһэ уо. д. а. курдук бастыг сүөһүтүрдээхтэр. Субуруускай аатынан сөхсө Сылганнаагы уонна Соловьевтаагы отделинеларын бороон көрөөччүлэрин эвенолара приехи ымыга оройон үрдүн бастыг түһүтэһиннэр. Саһа төрүүрү төлөһүтэччилэриннэ, сийиһи түөрт ыһдарга үрдүк үтү иһин кутталаһымын көтүлээччилэринэн комсомолеттар уонна ыччаттар буолаалара ордуу көрөхсөһиллээх. Үлэх аһыттан 2000-ыһа килэграһм үтү мыр туһугар элэр маннаахыттар эһи көхтөөхтүк турунулар.

Кэлин сымларга ыччаткомсомольск оттуур эвенолар аһааһынара эбиллэн иһэр. Киилэр күүстэриин сымлаары онуот чьэһэрэ сөтүмөһаллар. Пятилетка туттаах сымлар общественнай сүөһүгэ аһылык боһо туруктаах базатын тарийынга барыта 27 ыччаткомсомольск эвенолар уонна үөрэнээччилэр 13 оттуур эвенолара кыттымын ылааллар. Киилэр састалларын аһардарын кэригэ—комсомолеттар.

Эрилик Эристин аатынан колхозка Иван Кондратьев, Прокопий Осипов механизированнай аһардаах, Ленин аатынан колхозка Афанасий Седалишев, Николай Игнатьев төлөрү механизированнай, сөхсөкка Прокопий Захаров үөрэнээччилэрин, Николай Савицов механизированнай аһардаах эвеноларын оттуутара балаача үтүмнээхтик үлэһиллэр. Күн-дьыл туран биердэһинэ, киилэр бу кэлэр күнүгэ графикалары киирэр кыһаахтар.

Оройон кинини прохыт-

леннай, хааччылар уонна тулар-монтажылар производственной предпритиеталарыгар 14 маннаагы сүөһүк комсомольск тарийэлэрдээхтэр. Эдэр пролаеттар уонна истоннээһнэр, туттааччылар уонна механизатордар, о. д. а. нөһүлүһүннэ хааччылы бары эйгэтигэр үтү сүөһүтээхтик үлэһиллэр.

Социалистическай кутталаһымы сым аһарын түмүгүнэн оройоннаагы уонна республика бастаан икки көһөрүлү сымдыар Кыһыл знамалары тутар чьэһэммит ит-үтүт оройоннаагы комбинатын эдэр рабобайдары—комсомолеттар уонна ыччаттар коллектив ити ситиһиниттэр биллэр-көстөр мьэстэни ылааллар. Манна секретарь Анастасия Тимофеева ылар бары үлэһэ үчүгэй тэрээһиннээхтик барар. Кини комсомолеттар уонна ыччаттар общественнай үлэһа агитиһааһын кытталарын ситиһэр.

Ол эрэри бийлээх ымыкыт производственной былааннарын төлөрүүгү төһөр,

ХОТУ СИР ЭНЕРГЕТИКАТЫН ПРОБЛЕМАЛАРА

ЯКУТСКАЯ. ССТА. Манна Уһук Хоту сир энергетикатын проблемаларыгар Бүтүн Советтарга научнай-технической сүбэ мунньах буолан ааста. Киннээх Москва, Ленинград, Урал, Сибирь, Дальнай Восток научнай киннээригэр ученайдар, специалисттара кыттымын ылааллар.

Мунньахтарга бу аарыма кирайга билигин сүткэн гидрэнергетическай ресурстар—аймакка таһын барыллаан сүткэһиннэн 60-тан таһа бырыһыанна, таас чох 80 бырыһыаннэ кэһинэ баара бэлэмнэнэ.

Сүбэ мунньах Уһук Хоту сир энергетикатын сайдыатын дьэһуһунаах проблемаларыгар рекомендацияларын өгөрдө.

уота-күөһэ суох үлэһит комсомольск тарийэлэр билигин да суох буолбатахтар. Кэлиин аатынан уонна Бары Марас аатынан колхозтар ыччаткомсомольск фермаларыгар үтү ыһын таһыма намыһах. Оттон промкомбинат, «Якутсельстрой» трест 572 №-дээх көһө сымдыар мехколоннатын тутар-монтажылар учаластарын (секретардар Ферванди Аммосова, Мари Гурьев) комсомольск тарийэлэрэ мөлтөх үлэһээхтэр аһаһаһыгар киирэллэр. Манна үлэ дьисциплиниһини түһсүрүгэ, тизердиһит соруудахтары төлөрүүтэ комсомолеттар ыччаттар ортолоругар билиһынэр—көһүлүүр оруоллара көстүбэт.

Оройон комсомолеттара уонна ыччаттара ЫБСЛКС XVII съездин уураахтарын олоххо киллэрингэ пятилетка туттаах сымлар үрдүк таһаарылаахтык үлэһээхтэрэ, ымыкыт үрдүк аһаһаһытталарын чьэһээхтик төлөрүүтэ күүстэри харыстабаха турунуохтара дьэһэһиллэр.

А. КОРКИНА,
ЫБСЛКС райкомун
инструктора.

Уот буурба ортотунан

Алексей БРОДНИКОВ

ОЧЕРК

КЫЛАЛААХ КҮННӨР-ТҮҮННӨР тусзан истилер. Немцкый халайдыктар Ийа дөйдубуттар саба түспүтүрө хайма-үйбөз үйүс сыйлытар баран эрер. Дөйдү ардаа уобаластара куттаа уотунан кырааа озорор көмүрө. Оттон тымалга? Тымалга—эми сэрин. Уот куттааа кытта охсубуу, дөм озорор оторүү, фронтта ачынан-тапанынан көмөлөбүү чычкытта сура. Ойгоха эми араас мар сурактар: куораттар барыларга, армияда барыктар олбүттөрүн туунаан билдиринилер кийи айы-санаатын ыга туулан исталер.

Ити мар санааны саныгар суган, бир ээр кийи суол устун сатын сүүрөн, ийа-хара көлөкүна сар түнөн, бокуойа суох харылаалыан тымал кинирдө. Ити көмий? Ити бийиги кийибит, «Төрүт» кытхык быраабылыныатын «председателин» селбуйааччы Николай Егорович Захаров (Ньукудай). Кийи Бабзайи оройуонтунан. Сийтте кийилбегиттен ыраах айагына турунна. Бүтүн, бу саагыра кынын, аны бирге төрөбүт баага. Саха АССР Верховный Советин депутаты, райсовет исполкомун инструктора Матрена Егоровна Захарова Чурапчыга малдын олбүт сураарын истаат, райком ыгырыгытынан Ньукудай бу сүүрөн ийэр. Оо, кылаага! Сөрин сыйлыгар, кырдык дааны, муну-сору муну-пуна тымаран, өлүүнү-сүтүүнү туоһунан сатан. Ньукудай туту-туту көрбөтөбү, туохха-туохха түбэспэтэйд? Ол эрээр кийиэхэ модун санаа, үрдүк дуулуур бары ыардары туоруурга кыагы бирбөтө. Кийи колхобун дьонун үлэбэ түмэрэ, үрдүк дуулуурга интэра. Ол ийи «Доботтордун, модун санаабытын булгуруту-ман! Сөрүмэр өйгүтүн өнүлүмэр! Куруук бу курдук муниныахпыт суога, Бийиги өстөбү күллэри көтүтүөхпүт. Дьол-сөргү бийиэхэ да төсхөйү!» диин уоттаах-төлөннөөх тылларынан Ньукудай колхобун дьонун—үлэбэ, армияда баралчылары—сөрингэ кыпат-тымра.

X X X

НЬУКУДАЙ таптыр колхобун дьонун-сөргөтүн көннигэр хааларбыга ыраатта. Аны, хара ойуур маа адаарыйбытын курдук, тымр дьаргылы—ыстыктаах сааны өрө сүкпүт халык армия көккөтүгэр баар. Чита куораттан саалаан Чернай—мүрара тийаа уорэх, үлэ, тревога саллаат ыраахан олбун суола көннигэр өлөтүстүлэр.

Сотору күүтүүлээх күн дэ кэлэр, 67-с стрелковой полк састаабыгар кинирсэн, эли пулеметын иккис нүмөрүнөн сөрингэ кыттар. Ити көмгө фронт сорох өттүгөр быстах көмнээх оборона сөрингэ бара ту-

рар. Остоох грананта баара-эра 30—40 хаммы ба-дахтаага, Икки өттүтүн, ордук түүнү өттүгөр, гранат, автомат, саа, пулемет, миномет уотунан саагыта түсүбүлэр. Бу тугасты тутунаан туран сөриндөһүгэ Ньукудай саллаат бийиатынан эр санааларын, кут-тарааа суогуу уонна тулуурдаарын көрдөрбүтэ. Сөринбө икки өттүтүн үксөбүтэ. Көмн элбэх бийиалаан-наах кинирин көннөттөн Ньукудай баас илан, Красно-дар куоракка икка кытыллар.

Икки ий өмтөнөн баага олутун кини, 1944 сыл от ыйытар, I Беларускай фронтта сөрин куталлаах уотун бүрүмүтүнөн кинирэр. Дээ кырдык, сир-халлаан сийнэр үлүгүрө манна өтө. Элбэх дарибонилэри, тымр суол станцияларын уонна оройуоннай суолта-лаах куораттары ылымга Ньукудай эр санааларын, бойобуой дьобурдаарын чахчылаахтык көрдөрбүтэ, ко-мандование махталын хас да төгүл ылабыта.

Бир тохтобулга полк командири сага, кутталлаах соруудагы бийиатын туунаан командири бөрт үһүнүк, эми да өйдөтөдүү, эми да бирикээстирдин бөрт кы-таахтык өтө: «Бийиги ротага саамой кытаанах уон-на бочуоттаах сорууда кэлэ: мантан 20-ча километр-даах сирге походуна тийибит уонна, Висла өрүһү туураан, өстөх бөрөгүтүүлээх күүбүсүр саба түһүөх-төөхпүт. Өрүһү туоруурга туох сатал, ымаа барыта тутуулаахтык. Бойобуой техниканы, сааны-соби сүкпү-түнөн икк харбаан, ким дууһу, хайтааны миннөн, сорохтор болуотунан туоранылаахтык. Өрүһү туу-руу көмгө өстөххө күстээх уоту айма. Улахан сиэр-тибэ тахыман сөп. Оттон дьулайар, тутуулар бырааппыт суох. Полк командирын бирикээһэ—Ийа дөйдү бирикээ-һэ. Бийиги ону толоруохтаахпыт. Бу бочуоттаах сору-даа төлөрүн сарын түүн харанытынан туунаан өс-төх көтөспөтөх өттүтүн арайах кийиэхэ бөлөбүнн, төйүтүн-төйүчүсүн бийиги ротаны тыаа суох туо-руохтаах. Ол тахсан өстөххө гранат, автомат уотун күүскэ алаан, бийиги бөлөмөнөн сылар дивизиябыт өрүһү туоруурун хааччылаахтык.

Сөрин уотун көрүбүт, буспут-хаппыт байыастар үтүспүт I Беларускай фронт устатын тухары, бийиги полкабыт кинирэр армията албан ааттаах суолу содоон кэлэ. Бийиги фронтутунан кинирээх, хас да көккө фронттар модун буурдалы охсууларынан бу от ыйын устатыгар фашистский Германия «Центр» диин аат-тылар туһаайытыгар «3-с танковой армията», «4-с уонна 9-с хонуутаагы армиялара» бузатынныахтык.

үрүсхаллаанылар, Бийиги армияларбыт 500 километрге иккилэрин дээк 400 километр каттаттаах сиринэн тодо аагынаа кинирдилэр.

Бийиэхэ Магнусева уонна Пулава оройуон-тарыттан биридэстэринэн Висла өрүһү сарын тууи туоруурга бирикээс кэлэ. Туоруохтаах туһа-айыатынын немц «Герман Геринг» диин күүстээх танковой дивизията туар. Тылаарыс гвардеектар, бо-йобуой соруи итинниги—дэст, походка хомууарга бири-кээстэа.

X X X

ВИСЛА ОРҮС, саллааттар дьулайыт, салла көрбүт санааларыгар, ордук тыйыстык дьиниэрэн, ти-мрдийи көлүнэ. Эрдэ көпөтүлүбүт, барил-либит бирикээс бийиатынан үтүстөр үстүү-туортүү дүлүн мааа холбон болуот өлөстүбүтүнэн бардылар. Сорохтор курнаах бочукалары холбооттон үрдүлэри-гэр хайтаанын калтйылаан тиистилэр-таастылар. Бочукалаах болуоттарга станковой пулеметтаахтар тахыһар үлүлэр. Бу дээк өлөхтөөх саллааттар өтөл-лөрүнн рота туоруохтаах сиринэн үтүгөр харааран көс-төр бизэрэк өрүс арыата өбүт. Ол арыага болуоттар хаалыахтаахтар. Оттон бийи көтөт бөрөгүөханы көлөн туоранылар. Остоох рота үлэтин-хамманын, тыаһын-тууун сөччө билбөт курдук. Ол да буолар дөрүн-дөрүп ракеталар, өрүс үрдүнөн сырдаа түһээт, өйгөлэлээн сөингө суох устан, сүтөн хаалаллар. Эми бүтөй ха-рыаа дүмүрө түһэр.

Ньукудай бийи бийиатын курдук саагыта-ингэа суох кийини кытта болуот өлөстөн будьуктаһар. Бийи-а-орута өйдөтөдүна, кийигэ бийигэ туоруохпүт дийр бийиылаах. Оро эрдөртөн араас үлэбэ ариалибит ки-и буоларынан, Ньукудай авараа кийиээгэр ордукка дылы. Бокуойа суох дүлүтүнүн суоахтык охсон, тыл мастарынан үп ахпаларын халыанан курдук ылар-таан көбистэ. Дөбөр саллаата, кийигэ бийи да төһөрөнү, бөрөбүлүөханы туттубакка эра хон-дып курдук ылар-бытын көрөн, сөхтө, Ньукудай санын таптайбахтаата. Атын саллааттар ити ымыамы эми туттан бардылар.

Тууи үлүгү саага өрүһү туурааһын саалаанна. Со-рохтор арда бөлөмөнүмүт лодкалары булбүттэр, ууга бастаатылар. Сорох саллааттар өрүскэ кинирэ ийи, кистөө киристанэ-киристанэ, «Спаси бога мату, спа-си ангел света» дөһалэр. Оку ким да сийли-хоһудуу итибөтө, кырдыга, бу өрүһү аан бастагынан туо-руу рота дьылдата таһара иккитигэр баар курдуга. Оттон Ньукудайга да чычкытта суога. Ити мүчүрүгөн-нээх мүнүтүлэргэ кийи дөйдүтүн, бийигэ үксөбүт дөһөтүгү, колхобун, төрөбүт алааһын, таптыр Чу-рапчытын санаан ааста.

(Бүтүүтэ бэчээттэннэ).

ҮРДҮК ҮҮТ ИҢИН ОХСУСПАТТАР

Субуруускай аатынан совхоз Сыланыгары отделениегыгар сый сөтө ыйын түмүгүнэн Уһун Күөл уонна Түөйэ бирикээдэлэригэр (биритадындэр Ф. Н. Друзьин, Н. К. Белнев) үтүү валовойуна ыһын былаана 93-түү—97-лин бырыһыан эра толорулуна. Арай Улахан Күөл бирикээдэте былаа-нын 5 бырыһыанынан аһарда. Онон сөтө ыйа отделение үрдү-нэн үтүү ыһын былаанын толо-руу 96 бырыһыанга тэннэстэ, өттөн бийрдин фуражай ынах-тан 930 онугар 896 килограмм маһа.

Үтүү ыһын былаанын тутууу тохтубут биричинилэринэн мөч-чирингэ эра үтөйинтэн эбии аһылыгы утумнаахтык өтөрөн сийиги суога, ынах сийини кы-та үлэлэбин мөлтөбө, сорох ыһ-ныксыттарга бийрдин-иккилин ынахтара уолуулар уонна бөс-тууктар мөччирини таба туһам-маттара буоллулар. Маһа, саа-май кылаабынаа, бийрдин ыһ-ныксыттарынан, фермаларынан хаан социалистическай куотала-ны дьиннээхтик төннүлүбүтэ-тэ, былааннары уонна ыһ-ныксыттары эбэһэстэтибэлэри өлөххө киллэрин түмүгэ көмгөр таһаарылаан уонна олох туолан ийилэрин хаамыта контуруола-та ыһылыбатахтара улахан ох-сууну өтөрдө.

Үтүү ыһыны үрдөтөр ийин үтүтүрө күннээгинэн заводка та-

хуннэте кыһаар, үтүстүк сыра-лаһар маһыксыттар А. Н. Око-лешникова, А. Н. Поговицына, К. Н. Трофимова, М. И. Макаро-ва, о.д.а. 1000-тан тахсааык килограмм үтүү ыһы дьини-лэр. Маһык бастык сүөсүттөр үлэ-үлэбэ өлүттара киниик туһа-ныллыбат, кийилэр холобурдара атыттар истинилэригэр тиердилл-бөт.

Үлэ түмүгэ озорор усулуобуйа хайдарыттан улахан туулу-к-таах. Оттон Сыланыга үтүс фер-малар билиргы үтөтиннэри ти-тинкэргэ, бийр онук туруктаах дьинэргэ сайылаллар. Холобу-ра, Сантараат сайылыгар сүөсү-түттэр озорор дьинэлэра от дө-нөһө, онон түһэр ардах курда-гы аһар, аһарын холуодала-рынан уу кинирэр. Ардах түстө-дигэ маһыксыттар титингэ-рин тиерганин бадаранын сөтө-лөрүгэр дьирн көһө ыһылаан үлэ-диргэ тийиллэр. Маһык көм-гө таһастара—саптар сыйтыр, астар-уоллара буорту буолар түбөтүлэра да тахыталылар. Бөх, муустоох, аһаллаах булу-у-тара суох буоллуннар, астаабыт сүөгөйдэрин сийнэра чугаһаабыт өмүһааха харыйаллар. Ийэр уула-рын мууһун бөһүөлөктөн таһы-нан күөл уутугар булжуулан аһаан озороллор.

Таарыччы аһынаахха, ыһыт

һыллыбат, сүөгөйини туттары-ла. Ити, биллэн туар, өделе-ниени улаханлык почоохко тө-бөр.

Бу ферма маһыксыттары, социалистическай куоталаһы түмүгэ ыйдарынан таһаарыла-бөт буолан, былааннарын төһө-нөн толорон иһэллэрин билбэт-төр. Оттон зоотехник М. Захарова от ыйын 30 күнүгэр көлөн үтү маһыгар сага эбэһэстэтибө млыннара ыһылар. Сайылык мөччирэг сирдэра кырабас, маһыксыттар буолларына эбии аһылыгы өтөрбөттөр. Өскөтүн үлэлиир, озорор усулуобуйа сө-төөхтүк төриилибитэ, куоталаһы-га бары киниребиттөрө, онон ту-руоруммут сөргү толорор туһу-гар кийилэри көбүлээгин өлөх-төмүтэ буоллар, М. И. Макаро-ва, Е. И. Платонова, И. К. Плато-

нова, А. И. Трофимова курдук кырдырас, оһытаах маһык-сыттар бөлүстөмүт кырбиклэрин төлөрүөх этилэр.

Совхоз сайалтата иннигитин сайылыктар тутууларын сөргө-сінтэр дьаһалы ыһларына сата-лар. Оттон пиллетина тутуах сы-лыгар үрүк илгэи дөһөтүгэ маһыксыттар социалистичес-кай куоталаһылары күүс-төнтөрү өлөхтөөх партиянай тө-рилта уонна Совет исполкома бийр сүрүн сорукарынан туру-рунуохтаахтар. Хаһаа барарар буоларын курдук, үлэит озорор уонна үлэлиир усулуобуйата тө-лөрү халаччылыныаһына, кийи үлэтин өтөрөн дьаһарытаа тү-дүгүн, өтөрбүт бөрөдүөхүлэ-тин хаачыстыбата туһарын умнар сатамат.

Е. ОНОЕВОВА.

Дэриэбинэбэ — куоракка курдук

БЕЛОРУССКАЯ ССР. Ок-тябрьскай дэриэбинэ—Витеб-скэй уобалас бийр бөдөн уон-на үрдүн сайдылаах хаһа-йыстыбатын «Селюты» совхоз ийин уһаайбата.

Бүгүн Октябрьскай—куо-ратыны типтээх бөһүөлөн. Маһа ийилин-үстүү мөдиз-мизинээх дьинлэргэ 600 киһи озорор. Ситэри өнөһуулаах неартираларга—водопровод, газ, онтон да атын бэртээхэй усулуобуйа. Олохтоохтор ту-һаныларыгар—Культура ды-барыаа, олох-дьаһабы хап-чылар комбинат, э.д.а.

Синиокна: Октябрьскай дэ-риэбинэ.

А. ЦЕРЛЮКЕВИЧ фотота.

ССТА фотехрониката.

